

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja ce
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh cí khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čerbike njedželske łopjeno

W Budyschinje

30. julija 1933

Bauzen

7. njedžela po swjatej Trojizy.

Marka 8, 1—9.

Jako džěczi běchmy, přehzo radzi tamnu bajku kłyšchachmy: Błidko, přichitrywaj šo. Tutón dar běšče šo blidarštemu dostał sa myto jeho džěła. Škłoda, šo šo jemu tutón dar šažo šhubi. Jako pak bywachmy staršchi, š našchim Sejerjom wjěkeli spěwachmy: Błidko czi přichitrywa wokřjedk a włóža. Wšchi tym, runje pola tuteho spěwarja, wjedžachmy, šo wón š tym wšchomózneho Boha šameho měni, kotrnyž roli plódnosć dawa. A hdyž bliže hladamy, kaž šami wot šo wěmy, šo šo wulki Boži džiw našnczenja wšchitkich stworjenjow wšchědnje šnajmjeńšcha tšhi krócz wospjetuje. Šnajmjeńšcha tšhi krócz ša džěń Bóh Anjes 17 stow milionow čłowjekow našnczuje, a šhto čhze woblicizč, telko milionow druhich stworjenjow a stworjenczkow wšchědnje přšchěd njeho kłhodži a šwoju žyrbu prošy. Šhtóž ma woczi a kłuš šacžucza ša to, tón tež šo njebudže tak jara džiwacž, šo šu tehdy wot Jesuša w pušćinje šchtyri tšhaz ludži našnczeny. Biblija tak rjenje wo tym Bosh rěczi, kiž šwoje džěczi našncza, ale tež mladym rapakam, kiž šo š njemu wólaju, jich pizu dawa. Ale našče ščenje nam njeha jenož prajicž, šo je Jesuž telko ludži našncžik, tež niz, šo je šo šydom korbow šytknych kłuškow našběrało, ale šo šu tele šyly luda najpředy wot njeho duchownje našnczene šyly. Jesuž je pomocnik ša dušchu a čžěko, to čhze naš tuto ščenje wucžicž. Wšchi tym widžimy, šhto wón šam čžini, a šhto wón naš čžinicž wucži.

Wulki lud šam bě, našče ščenje praji. A tutón lud běšče tšhi dny pola Jesuša šyly. Šhto běšče šam čžyl? Teho kłyšhecž, kotrnyž hinał wucžěšče dnyli pišmawucženi. A tak šu woni tak rjez na jeho hubomaj wižali: Tšhi dny šu přichitry nim šawostali. Tu njebě žaneje wostudžeje mjeń-

šhiny, a nikomu šo njehašče domoj hič. Jesuž šam kaž je špodžiwanjom na to hladašče. A tuž wón rjekny: Mi je luda žel, přšchetož woni šu na tšhi dny pola mje šawostali a nimaju ničžo š jedži, a hdy šyly jich šjes jedže domoj pušchčik, šyly po pučžu šawutlili. Tak je to starosć ša čželne potřebny, kotruž tu widžimy. Ale najpředy je Jesuž tele šyly luda tola wucžik, to rěka: wón je šo ša jich dušchu štarak. Šhto je nětko po čžahnym rjedže přenje, starosć ša dušchu abo ša čžěko, to drje tu njeje najwažnišče. Jesuž je to wěšče wšchelačo čžinił. Šłowna wěž je, šo je šo wón ša woboje štarak, šo je wón pomocnik ša dušchu a čžěko; potajškim ša žylyho čžłowjeka. W našchim ščenju běšče Jesuž najpředy dušchi dał, šhtož jej škłušcha. Wšele luda šam bě, to rěka, niz jenož wšchelazy po šwojim stawje, powołanju, atd., ale tež wšchelazy po šwojich šnutsšnych wobštejnosćach, naleženjach, proštwach a žadanjach. Šjes dwěla běchu šam niz jenož štrawi, ale tež šhori a bėdni, a to šažo niz po čžěle jenož, ale tež po dušchi. Šłódní a lačžni po prawdosći šam běchu, ša šwojej šbóžnosću žedžaze dušče, wěšo tež starosćiwi, š tym a šamnym w dušchi a w šwědomnju wobčžěženi ludžo. A wšchitkim běšče Jesuž š pomocnikom, žadny šo na njeho podarmo njewobročži. Šjes džiwa, šo je jeho džěko š tutyimi ludžimi tak dołho trało, šjes džiwa runje tak, šo šo jim pola njeho njeje wostudžiko. Přtajcže najpředy Bože kralestwo a jeho prawdosć, tuteje přšchitajnje je šo Anjes šam džeržak. Šo šyly tola tež my to štajnje wjedželi a šo tehodla po tym měli! Wšchak pola naš tak dołho njetraja žane kěmšče, žane nutnosće, a tola mnohim přšchědołho traja! Šdy šyly wšchitzy wjedželi, šo je Jesuž pomocnik, šyly šo wěšče hinał š njemu kłóžili!

Ale jako běšče Jesuž njekmjertne dušče wšchewik, běšče jemu luda žel, dokež njemějachu ničžo jěšć. Našch Anjes wě, šo šebi čžěko šwoje prawo žada, wšchak je wón

prajit: Wasch njebieski Wótz wě, so wy teho wscheho, mje-
nujzy czelneho seziwjenja, potrebacze. Nasch Bóh a nasch
lubny Sbožnik nochzetaj, so by schto tradał. A tuž so Jesuś
tu sa te schturi tyžazy luda tak schcedriwje postara. Wón
jim khleb a rybiczi posliczi, jednore, ale dožahaze seziwjen-
ske hrědki, žane khlojchczeni. A kak rjenje to kinczi: Woni
jedzachu a buchu nažyczeni! Naschemu Knjesej je možno, se
wjele abo malo pomhacž. Wón tež niczo sa to njemóže,
abo wón njeje na tym wina, so na semi mnošy tradaja. Hdy
by so wschudzom po jeho woli czinilo, wěcže njeby telko
nušy bylo.

To wjedže naž na druhu wažnošč nascheho sczenja:
Jesuś pomoznik sa duschu a czěło: Wón wuczi, schto mamy
my pschi tym czinicž. Něšto swontowne a mjenje wažne
so ida bycz, so Jesuś ludej pschikasa, so bychu so na semju
sežndali. Porjad a mēr mjes hlódnym ludom měješe bycz.
Hdy bychu so wschitzy nadobo k wudželowazym wuczobni-
kam kłócžili, by wulka czishečenja nastala, a kaž pschi tym
husto je, bychu někotři wjele a knano pschewjele a drušy ni-
czo dostali. Lud je so tam tež po tym mēr. Tuž so tež
my njehoršimy, hdyž a hdžež je porjad, dofelž je to skóncž-
nje sa kóždeho k lepšemu. Jesuś so dale džałowasche, prije-
dy hacž khleb lamasche a rybiczi da wudželicž. Kak rjenje:
Hacž bē tu malo abo wjele, wón so džałowasche, a pod jeho
džakowanjom so Bože dary tak schcedriwje rosmnožichu.
Hdy bychmy to tola tež my wot njeho nawuknyli! Hdže žu
te domy, hdžež so hisheče sa Bože dary džakuje! Pschetož
pschi džakowanju so na to bóle hlada, schtož tu je, a mjenje
na to, schtož tu njeje, a tuž so spokojnošč wuknje. Pschi
džakowanju so na darniwu ruku hlada, a tak so dowěra
wuknje, so skóncžnje niczo njepobrachuje. Džakowny czło-
wjeť pschezo sažo pomozny namaka. Dale Jesuś pokruty a
rybiczi kam njewudželowasche, ale wuczomnikam tole džě-
ło poruczi. Woni žu so k tym wulzy prózowacz mēli, ale
wěšo tole džěło radži na so wsali. S teho widžimy, so Je-
suśowi wuczomnizy, a czi žmy tola tež my, nimaja jenož
Bože dary wužiwacz, pola žwojeho Knjesa na hospodže
bycz, ale so tež sa jeho pomoznikow a hospodarjom wopo-
kasowacz. Dobrotu czinicž a wudželecž njesapomncze! Kak
wjele bohatscho by so Boža schcedriwošč jewika, hdy bych-
my to tak husto njesabnywali! A skóncžnje nasbērachu woni
tam sbyttnych kruschlow žydom korbow! To bē sažo wulke
džěło, a najškerje je někotrehožtuli khibjet bolak pschi tu-
tym sběranju. Prajiko so je, so Knjes Jesuś njeje trieba
mēr, tole džěło kasacz, hdyž je jemu možno bylo, tutón wulki
džiw czinicž. Nam pak so runje to lubi, so wón takle na
malicžkoščje džiwa. Njepokasuje so runje tak jeho wulka
žwěra, kotruž wschaf tež k druhich jeho po šdaczju malych
skutkow šnajemy? Njerěka to tež sa naž, so mamy se knad-
nym a schpatnym runje tak pěknje a prawje wobkhadžecz
kaž k wulkim a swontnje wažnym? Kak derje žu tola na-
šchi wótzojo Knjesej rosumili, hdyž žu na žrijódku naž kēdž-
bowacz wucžili! Njepraji pschikłowo, so tolerja njeje hōd-
ny, kiž pienježt njeczesczi? Abó njeje skóncžnje tež kōžda
mjenšchina cžaža tajka žrijódka, kotraž chze derje nakožena
bycz? Abó kōžde male wjelele, kotrehož so radujemy?

Jesuś pomoznik sa duschu a czěło, teho so džeržmy, ale
pomhajmy jemu tež, wjelež je na naž, so by wón to bycz
mohl nam a druhim! Samjeń. M. w B.

Němski kanzler wo zyrkwinskich wólbach

Němski kanzler Adolf Hitler je žobotu 22. julija wje-
czor psches wschitke němske radijowe scželaki wo ewangelskich

zyrkwinskich wólbach rěczal. Wón rěczesche jenož jako poli-
tiski wjednik a njedótkny so praščenjom wěry, dogmatiki
abo wuczby. Nimo tutnych jenicžy zyrkwinskich naležnosčow
wobsteja pak praščenja, kiž samolwiteho wjednika luda nu-
suja, so šjawnje k nim wuprajicž. Wone wopšhijeja lu-
dowski a statne šajimy w jeje poczahach k wěruwusnacžam.
Nazionalizmuz je štajnje wusběhował, so je roščidženy,
kšheščanski zyrkwje do statneho schtita wsacz. Zyrkwje
statneho schtita potrebažu a šamóža jenož pod nim žwój na-
božny nadawť dopjelnicž. Zyrkwje žebi žamo tutón scht-
wot stata žadaju. Tak pak dyrbi stat sa to wot zyrkwjow
žadacz, so tež wone stat podpjeraju, kaž je to sa jeho wob-
štacze nusne. Roskudne sa prawo wobštacza zyrkwje a stata
je duchine a czělnje šakhowanje człowjekow; by-li so tuto
šnicžilo, by to kónz stata a zyrkwje wosnamjenilo.

Runje kaž kšheščanstwo abo poščizšeho reformazija so
politizy wulzy wuskutkowaschej, tak so kōždy ludowny psche-
wrót tež na dónt zyrkwjow poczahuje. Ženož žłowjeť bjes-
ducha móže žebi wumyšlicž, so by knadž dohycze bolsche-
wižma sa katoliku abo ewangeliku zyrkej njewažne bylo a
so bychu biskopja abo superintendentojo w žwojim dotal-
nym skutkowanju myleni abo šadžewani byli. Wudawanje,
so so jenicžy se skutkowanjom zyrkwjow tajke štrachi psche-
winu, njehodži so džeržecz a wopravdžitoičž pschecziwo to-
mu rěczi. Ani katolika ani ewangelska ani ruška zyrkej nje-
žu bolschewižmej šadžewacz mohle.

Tehodla je nusne, so maju zyrkwje žame so k revolu-
zionarnym hibanjam wuprajicž. To je so přeni krocž na
jažne waschne stało, jako romska zyrkej a šachizmuz so se
Lateranskimi šrěčenjami dojednastaj. Němski konfordat je
druha, tehorunja jažna krocžel na tutym polu. Žako nazio-
nalsozialist pscheje žebi kanzler runje tak jažne šriadowanje
š ewangelskej zyrkwju. Tu je wěšo nusne, so so mnohe ewan-
gelske zyrkwje po možnošči do jenicžteje němskostatneje
zyrkwe šjednocza. Potom pokasa kanzler na hibanje něm-
skich kšheščijanow, kotřiž so wo to próžuja, so bychu wulke
nadawki dženknišcheho cžaža dopjelniki. W šajimje posbēh-
njenja němskeho luda, kiž kanzler sa njerosdžělny k nazio-
nalsozialistiskim hibanjom wobhladuje, pscheje žebi, so ro-
we zyrkwinske wólby w žwojim wunoščtu nowu ludowu a
statnu politiku podpjeraju.

Wustawa „Němskeje ewangelskeje zyrkwje“.

„W hodžinje, w kotrejž Bóh da nashonicž nasch němski
lud wulki wobwrót šawisnow, jednoczeja so němske ewan-
gelske zyrkwje, špěchujō a došonjejo jednoczenje, kiž šwjast
ewangelskich zyrkwjow Němskeje šapocza, do jenceje jenicžteje
němskeje ewangelskeje zyrkwje.“

Tuta jednoczi wusnacza, kotrež k reformazije wuroščje-
chu a k runym prawom pornjo žebi šteja, w žwiatocžnym
šwjastu a wobkweščja k tym: „Šene czěło a jedyn duch, je-
dyn Knjes, jena wěra, jena kšhečenja, jedyn Bóh a Wótčez
wschitkich, kiž je wysche wschitkich a psches wschitkich we wāž
wschitkich.“

Němska Ewangelska Zyrkej da žebi scžehowazu wusta-
wu:

I. džěl.

Artikel 1: Njedótkliwy podložť Němskeje Ewangel-
skeje zyrkwje je ewangelium wot Jesuśa Khrystuśa, kajtež
je wono w Šswjatym Pišmje wobkweščene a we wusna-
czach reformazije šnowa na žwětlo pschischo. S tym žu

pošnomožny, kotrež zyrkej ja swoje pčelstwo trjeba, posla-
jene a wobmješowane.

II. džěl.

Artikel 2: 1. Němska Evangeliska Zyrkej džěli so do zyrkwjow (krajnych zyrkwjow).

2. Zyrkwinske sjednocženstwa runeho wusnacza móžeja so pšchisamtnyč. Kak ma so pšchisamtnjenje štač, postaji šakón.

3. Krajne zyrkwje woštanu we wusnaczu a w kulče šamoštatne.

4. Němska Evangeliska Zyrkej móže krajnym zyrkwjam ša jich wustawu, hdžež njeje na wusnacze šwjašana, še šakónjom šhromadne poštajenja ša pšchewjedjenje dacž. Wona ma pšchesjednošč prawa mjes krajnymi zyrkwjami w tym, šštož šarjadowanja a prawa je, špěchowacž a šarucžecž.

5. Wjednizy krajneje zyrkwje so powołaja po jednanju š Němskej krajnej zyrkwju.

6. Wšchitzny, kiž maja zyrkwinske šastojnstwo, maja so pšchi pšchewjaczu šastojnstwa na wustawu Němskeje Evangeliskeje zyrkwje šwjašacž.

III. džěl.

Artikel 3: 1. Němska Evangeliska Zyrkej rjaduje prawa ša žiwjenje zyrkej němskeje zyrkwje.

2. Wona rjaduje swoje štejnisčžo š statej.

3. Wona poštaja swoje štejnisčžo š žuym nabožnym sjednocženstwam.

Artikel 4: 1. Němska Evangeliska Zyrkej čže to w njej sjednocžene evangeliske šchesczjanstwo ša dopjelnje nje bójšteho nadawka wuhotowacž a poštajeć. Wona ma so tohodla wot Šswjateho Pišma a wot reformatoriškich wusnacžow šem štaracž wo jednotne šadžerženje w zyrkwi a pošasowacž zyrkwinemu džělu šaměr a pucž.

2. Wošebje so wona štara wo němske ludštvo, pšchede-
wšchem wo mlodžinu.

3. Wona štražuje a špěčuje nad šwobodnym zyrkwinskim džěle, kotrež ma wažnošč ša žylu zyrkej, wošebje na pošu Šnutšowneho a Šwontowneho mišionstwa.

4. Wona ma šchitacž a šrucžicž šwjaški š evangeliskimi Němzami we wukraju.

5. Wona haji počahy š pšchecželnymi zyrkwjami wukraja.

Tutemu šapocžatkej dodamy pšchichodnje dalsche džěle wustawy, doniž njeje žyla wustawa wošewjena. Wona bu 14. julija t. l. še štatnym šakonjom pšchipošnata. Bóh čžnył dacž, šo by wona še žohnowanjom byla ša žylu evangelisku zyrkej Němskeje a ša jenotliwe krajne zyrkwje a šo by š nje-
je žohnowanje měla jenotliwa wošada kaž jenotliwy šchesczjan!

Nabožina a šhula.

Wo njej je so w pošlednich měšazach wjele rěčžako, pišžako, jednako. Wěšo tež přjedny hižo, haj wot lěta 1918 šem njepšchestawajžny. Ale wotpošlad a šaměr tutoho jednanja w pošlednich měšazach bě žyle hinašchi hacž tón w šarudžennyh lětach. Wusnamny rosdžěl je tón, šo běchu přjedny zyrkej a štaršchi nušowani, prawo nabožiny na wukublanje šchitacž, šo pač nětko nawopač, štat šakadu šastupuje, šo ma so kóžde džěčžo pod wliw nabožiny štajeć. Tutu šakadu je dorajnje duringška wšchnošč wuprajila; wona porucži, šo ma kóžde džěčžo do nabožnych hodžin šhodžicž.

Kajki to rosdžěl porujo přjedny, hdžž so dopomninny, ššto wšcho je runje tež Duringška w šarudžennyh lětach pšchetracž měla!

Tutón nadawč, wšche džěčži, tež te njewólnych, njeschesczjanškich a liwškich štaršchich, w nabožnych hodžinach mēčž, je jara čžežki a žada šebi wot wučerjow wšchu lubošč a šwěru ša tuto džělo. Šo pat je tuto špomožne džěščžu a šdobom žylému ludej, to pšchida kóždy, kiž šam š wěry je a wě, šo je našcha šchesczjanška wěra ta móž, kiž šwět pšchewinje.

Čžehodla niz wjazy?

Wošada Altlandsberg — ma něhdže 4000 dušchow — pišche: Wot januara 1932 hacž š kwjatkam 1933 bu tu pola naš 10 mandželštwow šwěrowannyh a š tym, šštož bu hacž dotal škomdžene, wurunane. Šchtyri abo pjecž dalschich so na to hotuje. Wot oktobra 1932 šem šmy 22 džěčži šchěžili, kiž běchu 5 lět štare a štaršche hacž do 13 lět. Tohorunja so wot oktobra 1932 šem jich pšchezo wjazny do zyrkwje wrócž.

Telko měšazow do pšchewrótta šapocžja so w tutej wošadže tuto nabožne, šchesczjanške hibanje. Nětko je hižo telko měšazow po pšchewrócže. Čžehodla nješiba so to hišchže bóle wšchudžom tam, hdžež tajšch škomdženjow a hdžež wuškupjennyh je? Šdyž to politiški pšchewrót nješamóh, dyrčžalo to nabožne, zyrkwinske hibanje šamóž. Wšo woni šu žyle woliwšnyli a šteja pod šamanjom, kotrež Šešuž Šhryštuš wupraji nad tymi, kiž šu liwžny.

Zyrkej a štat.

Wólby šu nimo. Došč jich wošadow, kotrež nješku trjebale wolicž, dotelž bu jenož jena liščžina šapodata; wošebje bě to w Šakškej taf. Šdžež šu wolili, je so jich šwjetičha jara wjele pšchi wólbye wobdžělilo. Wolili nješku n. pšch. w Budnyščinje, Lubiju, Lipšku, Pirnje, Kamjenizy, Mišchnju, Grimmje, tohorunja niz w Ketlizach, Nošaczizach; w Bufecžanškej wošadže wolachu jenož Šomoržny. — Wólby šu nimo. Nětk ma so pošasacž dwojake: **Koho wušwolihu wolerjo a toho wušwoleni šastupjerjo šastupuja.** Šdžež šu wolerjo kaž wušwoleni nowy čžadž a jeho žadanje šrošumili, wšcho jene hacž so taf abo hinaš mjenuja abo dozyla niz pomjenowachu, tam dyrčbi byčž nětk nowe žiwjenje, nowe hibanje, kotrež so šiba bóle a bóle še Šhryštuškej, bóle a bóle do šwětka jeho šłowa, bóle a bóle pod jeho wšchehomiku ruku. Špošnacž je to na žylým žiwjenju a šadžerženju jenotliweho šchesczjana, jenotliweje šwójby kaž žyleje wšny, žyleje wošady, žyleje gmejny. Ššpošnacž je to njedželški džěč a wšchědny džěč. Ššpošnacž je to na tym, hacž wšchitzny dopjelnja swoje najšnutsnišche prawa a pšchikšušchnoščže pšchi Bibliji, modleškich, špěwaškich, pšchi domjazym šlidže a pšchi Wožim šlidže. w čžichej šomoržny a w Wožim domje, a na tym, hacž wšchitzny dopjelnja swoje bóle šwontowne a widomne pšchikšušchnoščže a prawa, tež te darowanja a dawškidawanja — ani bjes tutoho ani bjes šamneho njepóndže to tež w pšchichodže, taf dołho niz hacž ma so na tutej widomnej šemi ša widomnych čžłowjekow š njewidomnej zyrkwju Šhryštušowej tež widomna zyrkej Šhryštušowa twaricž. — Štykujmy tuž ružny a čžitmy dobroprošchenje, šo by wšcho, šštož so šta a štara a budže štawacž, bylo Bohu š čžěščži, nam a žylému ludej pač š žohnowanju!

Konfordat mjes němskim štatom a katolškej zyrkwju štaj šchtwórtk, 20. julija vizekanzler von Šapen a šamžowy šardinalšekretar Šacelli w Romje podpšžakoj. Taf je němski štat š wobemaj zyrkwjomaj nadobo nowe šarjadowanje do-

rijadował a sakład sa nowe šhromadne žiwjenje sałožik. To je něšto wuśnamnje wulke. Bizetanzler je so wo zylej ważnej naležności takle wuprajik: „Sdny je so watican — to je bamž a jeho wyschność — roskudžik, i němškim štatom pod wjednistwom kanzlera Adolfa Hitlera němški konfordat ščžinicž, je tuto pšhipósnacze mlodeho štata, kotrež i tym 2000lětna pšhenationalna móž zyrkwje wupraji. Šdobom pšhipósnacze toho, so je němški nazionalšozialismus bolšewismus pšhewinny, bjesbóžne hibanje wutupil a wěrnny ščhescžijanški sałožik sa twar štata sałožik.“

Pomhajte, dawajte!

Pšhezo sažo tutón hłóž:

Sa wopory džeta!

Sa pšhewinjenje bjesdžeta!

Sa bratrow w nuśny — sa nuśucžerpjaznyh, hłodumrějaznyh w Ruskej!

Esny je šlyšchał, tute hłóžy? Esny je wuślyšchał? Esny šlyšheč a čžinječ?

Wšhelate i bliska a dalota.

S **Rožacžiz.** Wolenja šmy so šandženu njedželu smi-nyli, dofelž bě so sa žyłu wožadnu jenož jena liščžina šapo-đala. S tym buchu wšhitžny šedmjo, kotryhž mějachmy wo-licž, wuśwoleni. Me hacž runje bě tuta wěž hižo ščtwórtk roskudžena, šmy tola runje wot ščtwórtka nješšestawaj-žny myšlili na njedželu 23. julija, pšhedewščem na to, kajke wjedro. Našhe džeczi — a i nimi mlodžina a žyła wožada — chžyžu šwjedžen šwojeje „Božeje šlužby sa džeczi“ šwoje-čžicž. A nětk so šobotu tak deščžowajše, a njedželu rano šaš polodnjo so šamo hrimalše a deščžowajše. Tak ně-šotre wóčžlo tež deščžowajše a tak něšotra wutroba bě pošna štaroščže, ale tež — to wěmy — pošna proščhenja a modlenja i tomu, kiž wšchor, wětry wodži a wšhitke mróčže-le. A hlaj: wón, našč Boh, da pucž, po kotrymž šmy ššli bjes šapčžicžki deščžika, hacžrunje w 12. hodž. hiščžže deščžik a hacžrunje 1/2 hodž., jako našči hoščžo a pomo-žny, Porščizny pošawništojo, pšhijedžechu, njebjó pošne mróčželow. W 1 hodž. džechmy do Ščpikałow, so bychmy wot tam i žylej wožadu, wošebje i naščimi džecžimi, šemšči ššli, wołajo wšhitkich i pošawnami, do Božeho domu niz sa dženza jeno, ale sa kóždu njedželu. A šmy ššli šemšči rja-ny pižany a dołhi a pšhezo bóle pižany a dołhi čžah wot Ščpikałow pšhes Krapowny, Jamu, Tružny do Rožacžiz do Božeho domu, kotryž běchu šebi džeczi pošhite. — A ža-neje šapki deščžža wjazny! Bože ščoncžko nam šwěčžeshe na šemšchazny pucž! Wutroba bě pošna nutrneho džato-wanja pola mlodnyh a štaryh. 75 džeczi i Božeje šlužby — to šu wšhe i wuwšaczom ššjoch, kotrež běchu na prošdniny do dala wujete, sa nje paš běchu tu 3 „džeczi na prošdninach“ — bě tu w rjanej, pěšnej pošhe šwětkow a šhorhojčžlow a wulka šyła wožadnyh a hoščži. Pošawništojo hūdžachu nam še šerlušcham a šapššachu nam i radowanju a Bohu i čžesčži. Boža šlužba měješhe paš nimo tutoho šwjedžen-šheho rala hiščžže wošebity wuśnam. Rano do šerššheje Božeje šlužby běchmy přeni ras wupowěšnyli šhorhoj, pře-nju zyrkwiništu šhorhoj naščeho Božeho doma a to, hacžru-nje šamróčžene njebjó hrožšhe, w dobrej nadžži, so budže nam šhorhoj tola šwjedženšta šhorhoj. A hlaj, wona to bu, a wožadny šarač ju nětk pošwječži a šdobom šdželi, so bu nam wona, kaž wšcho pošdlańšhe daržena wot njemjenowane-šo. To bě do radowanja nowe wješele. Dužny wote mšči

pošastachmy pšhed pomnikom. Kaš bychmy runje lěšža 1933 nimo hičž móhli? Wopomnichmy jich rjekowštu šmjercž, kotraž njebe podarmo. Pošawništojo hūdžachu. Pšhed šer-šhowom bě hnydom šastanicžko. Šotograf, kiž wšchał so pšhi tajkich ššadnoščžach šajnje jewi, wudołonja to šwoje. Po-tom čžehnjechmy nimo naščheje ruiny, nimo štareho pošrjeb-niščžža na knježi dwór a wot tam na knježu šuku, kotraž bě nam š. rycžeršubler Krause šašo pšhečželniwje sa našč šwjedžen pšhewošajik. Na tutej šapocžža so nětk pšhi naj-pšhijódniščim wjedrje wješole žiwjenje. Šhromadne hry šo wotmėnjachu i hrami w 3 jenotliwnyh wotdželach, kotrež běchu mlode holžy naščeho towaršstwa a š. primanar Šcho-ber-Ščpikałki i něšotrymi mlodnymi holžami pšhewšali. Dołowowokoło, wošebje mjes ščtomami pšhi študni pšhijla-dowajše wulka šyła ludži. Do wšcheho šjewi šo nadobo tež pošrjazowny muž mjes naščimi małymi — jim a wšhit-škim wošebite pšheškapjenje! — Pšhestawku pšhijneže „šo-šejowa hodžinka“ w šarššej šahrodže, hđžžž so jich na 115 wošobow wokoło rjenje pšhijhotowaných bliđow ššynda. Še pošawnami šebi šapšewachmy. Nowe hry na šuzny ščžeho-wachu, doniž njebe po wšhelatich šhromadnyh hrach čžah, ščoncžecž. Wožadny šarač šhromadži wšhitkich, džeczi a wo-žadnyh a hoščži, wokoło pošawniškeho a wopomni wošebity wuśnam tuteje njedžele sa žyly lud a wóžny kraj a wšhitžny šanješechu džafni šława wóžznemu krajej, žyrkwi, štaremu preššidentej, mlodemu kanzleršej. Ščoncžžo wušonja wožad-ny šarač lubu jemu šlužbu džakowanja: Džaf Bohu, kiž bě tak hnadnje šdychowanja wuślyšchał, kiž bě tak rjane wje-đro daš po deščžžu a hrimanju, so šebi šepšheho njemóhli pšhečž, kiž bě tak daš so wšchemu derje radžicž. Džaf wšhit-škim mjenowanym a njemjenowanym pomožnikam a špěcho-warjam a daricželam, pšhedewščem pošawništam. Tež je drugeje štrony wuprajichu šo šłowa džafa a pšhipósnacžža. Móžnje šaklińčža po šłowje modlitwa pšhes šuku, wješki, hona — a tak žohnowanja pošne tute hona! — „Nješ Bohu džafuje šo wutroba wšchěh ludži!“ — A i tym — nje-be šwjedžen ščoncženy. Wožadny šarač wošjewi wošebity loteriju. Pšhi pošlednim appellu wucžže šebi kóžde džecžžo šwój šos; kóžny bě došyčže, a došyčže bě: šampion, šatańčž-ka pižana. A nětk pošžinashe šo wšchudžom pižanicž pšhi džiwnyh šwětle. S pošawnami hibašhe šo dołhi pižany čžah i ruini a š žyrkwi pšhes Rožacžizny a Pruzny. Na ščonzu pucžža pšheđe wšhu šasta čžah pošny pižaneho šwětkla a pošne radowanja — tuto bě šlyšhečž a widžecž! — wóž-šnokrajny špěw šaklińčža a pošlednje „w Božim mjenje!“ — Šoni bě našča wožada měša přeni tajki šwjedžen Božeje šlužby sa džeczi, lěšža přeni tajki čžah pošny šwěžow pšhe hižo čžemne wšny. Hacžrunje šu džeczi kaž žyly lud lěšža měše hižo wšhelke wuhotowanja, škuššeshe runje tajki šwjedžen — a to runje na tutej njedželi žyrkwje — do wšcheho nuts. Myšlimy šebi, so budžža džeczi tež hiščžže we pošdžiščich lěšach špominacž na tutón šwjedžen wulkeho lěša 1933.

Na pucž.

Ššłowa, pšhijoty, pšhijrawy, wšcho tu je. Nětko: ššutki, ššutki ššutki!

Ššitowanje. Š. Š.: Wutrobny džaf. Wuzijemy rad. Redaktor. — Ša 8. po šwj. Šr. Š. we Š.

Šamołtoity redaktor šarač Wyrğacž to Rožacžizach (Noššik š. Weišenberg). Ščžičžž a našč Šemolerčžž knižicžičžščžernje a knižatnje, šap. šr. i wobm. ruš. to Šudyššhije. — Wuśhadža kóždu šobotu a ščacžki ščtwórcžššitnje 108 pi